

ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ  
เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง การพูด และพฤติกรรมทางสังคมสำหรับ  
เด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1

THE EFFECT OF EXPERIENCE ADDITIONAL ACTIVITIES USING  
PHYMING PICTURE BOOK TO PROMOTE LISTENING AND SPEAKING  
ABILITY AND SOCIAL BEHAVIOR OF THE FIRST YEAR PRESCHOOL  
STUDENTS

กนกพร บุญล้อม\*  
Kanokporn Boonlom

Received: 2021-07-13

Revised: 2021-08-17

Accepted: 2021-08-31

ประจักษ์ น้อยเหนือ\*\*  
Prajak Noinuay

### บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ และ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1/2 โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครตรัง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 26 คน ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ 2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ 3) แบบสังเกตความสามารถด้านการฟัง 4) แบบสังเกตความสามารถด้านการพูด และ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการฟังของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองสูงขึ้น

\* ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครตรัง  
กระทรวงมหาดไทย, เบอร์โทร: 083-9159625, E-mail: 0213@mws.ac.th

\*\* ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา  
กรุงเทพมหานคร เขต 1

2. ความสามารถด้านการพูดของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองสูงขึ้น

3. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

**คำสำคัญ:** กิจกรรมเสริมประสบการณ์, หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ, ความสามารถด้านการฟังและการพูด, พฤติกรรมทางสังคม

## ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to compare listening ability of the first year preschool students before and after attending experience additional activities using rhyming picture book 2) to compare speaking ability ,the first year preschool students before and after attending experience additional activities using rhyming picture book and 3) to compare social behavior of the first year preschool students before and after attending experience additional activities using rhyming picture book. The sample group were 26 first year preschool students studying in the first semester of 2020 academic year at Thetsaban 1 (Sangkhwit School) under Trang Municipality. They were selected by using purposive sampling. The research instruments were 1) rhyming picture book, 2) experience additional activities plans, 3) observation forms, listening and speaking ability, and 4) observation form about social behavior.

The results showed as follows:

1. After attending experience additional activities using rhyming picture book, first year preschool students had higher level listening ability were continually higher.

2. After attending experience additional activities using rhyming picture book, first year preschool students had higher level of speaking ability were continually higher.

3. After attending experience additional activities using rhyming picture book, first year preschool students had higher level social behavior than before attending experience additional activities.

**Keywords:** experience additional activities, rhyming picture book, listening and speaking ability, social behavior

## 1. บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560-2564 มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม

มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม<sup>1</sup> ประเด็นสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี ฉลาด รอบรู้ และสามารถเป็นอนาคตของชาติได้นั้น เยาวชนไทยจะรู้จักการพึ่งพาตนเอง มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ มีสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ มีทักษะพื้นฐานที่สำคัญประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และ 4) ทักษะการร่วมมือ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ<sup>2</sup>

การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ จะต้องมุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย การพัฒนาทรัพยากรบุคคลควรเริ่มต้นตั้งแต่เยาว์วัยอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ตามทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการที่จะพัฒนาสติปัญญา บุคลิกภาพ และความคิดต่าง ๆ นั้นจะต้องพัฒนาดังแต่เยาว์วัย จึงจะได้ผลดีที่สุด เพราะการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นระยะที่สำคัญและมีความหมายที่สุดสำหรับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านอารมณ์ สังคม การเติบโตทางร่างกายและสติปัญญา แพทย์ นักจิตวิทยา นักการศึกษา ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นตรงกันว่า การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยนี้ให้ได้ดีนั้นต้องอาศัยการเล่น เช่น การเล่นในท้องถิ่น การเล่นของภูมิปัญญาไทย ตลอดจนการเล่นพื้นบ้าน<sup>3</sup>

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ หลักการ บนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากล และความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็ก ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้แก่เด็กสู่การสร้างคนไทยที่มีศักยภาพในอนาคต<sup>4</sup>

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ทั้งสองส่วนมีความสำคัญในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา

<sup>1</sup> สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560-2564, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559).

<sup>2</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542).

<sup>3</sup> ดวงเดือน ศาสตราภรณ์, พัฒนาการทางสติปัญญาตามทฤษฎีเพียเจต์, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529).

<sup>4</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579): ฉบับสรุป, (กรุงเทพมหานคร: พรักหวาน กราฟฟิก, 2545).

ประสบการณ์ที่เป็นพื้นฐานไปสู่การพัฒนาเด็กปฐมวัย<sup>5</sup> นอกจากนี้ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในมาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ สภาพที่พึงประสงค์ 3-4 ปี ระบุว่า สามารถฟังผู้อื่นจนจบและพูดโต้ตอบเรื่องราวกับผู้อื่นได้ และสามารถเล่าเรื่องได้ด้วยประโยคสั้น ๆ ภาษาจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยทักษะ การฟัง การพูด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน ดังนั้นการพัฒนาภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยเพราะเด็ก ในวัย 2-7 ปีเป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการเริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุย สนทนา ทำให้พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงาม เด็กเริ่มเรียนจากภาษาง่าย ๆ เรียนรู้การใช้คำศัพท์ด้วยการใช้ประโยคครูสอน การพูดและสนทนากับเด็กคือการสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย<sup>6</sup> สอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญนันตพงษ์<sup>7</sup> กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยต้องจัดให้สอดคล้องกับอายุ ธรรมชาติ และความต้องการของเด็กซึ่งมีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ครูจึงควรตระหนักถึงความสำคัญและจัดประสบการณ์เรียนรู้ทางภาษาให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัยซึ่งต้องอาศัยทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจย์ ว่า เด็กปฐมวัยอายุ 2-7 ปีจัดอยู่ในขั้นพัฒนาทางขั้นคิดก่อนปฏิบัติการ เด็กเรียนรู้จากการกระทำโดยอาศัยสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพราะเด็กในวัยนี้ยังไม่พัฒนาถึงขั้นที่จะเข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรมโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลางนั่นเอง<sup>8</sup> เด็กควรได้รับการส่งเสริม กระตุ้นให้เด็กได้ฝึกฟัง ฟังตั้งคำถาม และตอบคำถามเพื่อสื่อความหมายและอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังที่กล่าวว่า การฝึกให้เด็กรู้จักฟังจะช่วยให้เด็กเพิ่มพูนคำศัพท์ เรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์โครงสร้างของภาษาพูด และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ มากขึ้นนั้นจะช่วยให้เด็กใช้ภาษาพูดถูกต้องยิ่งขึ้น สามารถบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ตลอดจนแปลความหมาย ของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์คือใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้ อย่างถูกต้องโดยเฉพาะในเด็กปฐมวัย

แต่จากที่ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครตรัง โดยการสอบถามจากครูผู้สอนเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยยังไม่สามารถฟังผู้อื่นจนจบและพูดโต้ตอบเรื่องราวกับผู้อื่นได้ ตลอดจนยังไม่สามารถเล่าเรื่องได้ด้วยประโยคสั้น ๆ อีกทั้งเด็กพูดภาษาท้องถิ่นจึงส่งผลต่อการฟังของเด็กด้วยทำให้เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับการฟังไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ สอดคล้องกับดวงเดือน ศาสตร์ภัทร<sup>9</sup> กล่าวว่า ภาษามีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นความสามารถด้านการฟังและความสามารถในการพูดเพราะการฟังและการพูดเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมได้

ในปัจจุบันจะพบเด็กที่มีสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแต่มีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยปัจจุบันที่มีแนวโน้มว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่มีการแสดงออกด้านพฤติกรรมไม่

<sup>5</sup> กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561).

<sup>6</sup> กุลยา ตันติผลาชีวะ, **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**, (กรุงเทพมหานคร: เบรนเบสมักส์, 2551).

<sup>7</sup> สิริมา ภิญโญนันตพงษ์, **การจัดการศึกษาปฐมวัยในมลรัฐไอโอวาและมลรัฐมินนิโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 2550.

<sup>8</sup> นิตยา ประพตกิจ, **คณิตศาสตร์สำหรับปฐมวัย**, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2549).

<sup>9</sup> ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร, **การวัดและประเมินพัฒนาการด้านการคิดของเด็กปฐมวัย**, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2549).

พึงประสงค์มากขึ้น ขาดคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต<sup>10</sup> ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมของ Erik Erikson<sup>11</sup> กล่าวว่า วัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญและพร้อมเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว หากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมตัวเด็กดีเด็กจะมองโลกในแง่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเองในทางตรงกันข้าม เด็กจะกลายเป็นคนมองโลกในแง่ร้ายไม่ไว้วางใจผู้อื่นขาดความเชื่อมั่นในตนเองการที่เด็กจะมีทัศนคติอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับคำตอบสนองที่ทำให้เด็กรู้สึกพึงพอใจหรือไม่การตอบสนองที่ทำให้เด็กพอใจเด็กจะมีความสุข และคิดว่าโลกที่ตนอยู่น่ารื่นรมย์เช่นเดียวกันหากการตอบสนองที่ทำให้เด็กไม่พึงพอใจเด็กจะมีความสุขเด็กจะมองโลกว่าไม่น่าอยู่เป็นทุกข์โหดร้าย การพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการส่งเสริมเนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา รวมทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูและพ่อแม่จะต้องจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านสังคม ซึ่งนักจิตวิทยาเชื่อว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เตรียมตัวเข้ากลุ่มเพื่อน (Pregang Age) เป็นช่วงระยะเวลาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กต้องมีการเรียนรู้พฤติกรรมพื้นฐานทางสังคมทำให้เด็กสามารถจัดระบบในชีวิตของตนตามสังคมเพื่อการปรับตัวที่ดีต่อไปในอนาคต<sup>12</sup> การจัดกิจกรรมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมีหลายรูปแบบโดยมีครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเลือกการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม เข้าสู่กลุ่ม คู่มือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรในหัวข้อ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว จากการปฏิบัติกิจกรรมผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การ เล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาความขัดแย้ง<sup>13</sup>

การใช้คำคล้องจองประกอบภาพเป็นการจัดประสบการณ์อีกรูปแบบหนึ่งที่สำคัญ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะของการบูรณาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม สอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์<sup>14</sup> กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กควรเป็นลักษณะการบูรณาการให้เด็กได้ปฏิบัติ ได้ลงมือกระทำจริง หรือจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสผ่านการรับรู้หลาย ๆ ทางอาทิ การฟัง การพูด การถาม การสัมผัส การทดลอง กิจกรรมต้องท้าทาย ชวนคิด มีความยากง่าย สลับซับซ้อนพอเหมาะกับวัย และความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาการครบทุกด้าน สอดคล้องกับ<sup>15</sup> การจัดกิจกรรมและคำคล้องจองจะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ในการแยกความแตกต่างของ

<sup>10</sup> รติรส ก้อนเงิน, ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

<sup>11</sup> Erik Erikson, **Experience in Science for Young Children**, (New York: A Division of Litton Educational Publishing, 1980).

<sup>12</sup> อลัน เนรานนท์, **การอบรมเลี้ยงดูเด็ก**, (ลพบุรี: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2548).

<sup>13</sup> กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561).

<sup>14</sup> บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, **การจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก**, (กรุงเทพมหานคร: อักษรไทย, 2544).

<sup>15</sup> ยาวพา เดชะคุปต์, **กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย**, (กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาบรรณการพิมพ์, 2542).

คำพูดได้ และส่งเสริมให้พฤติกรรมทางสังคมของเด็กพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ตลอดจนเด็กจะมีพัฒนาการด้านภาษามากขึ้น

จากความสำคัญและสภาพปัญหาผู้วิจัยในฐานะครูปฐมวัยจึงสนใจที่จะศึกษา ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง การพูด และพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้บริหาร และผู้ที่สนใจในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนาให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะทางภาษา และส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ

2.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ

## 3. วิธีดำเนินการวิจัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ เด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครตรัง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 78 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ห้อง 1/2 โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครตรัง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 26 คน ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ จำนวน 8 สัปดาห์ 24 แผน ครั้งละ 20 นาที ค่าคะแนนความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) = 4.45 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.68

2. หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ จำนวน 8 เล่ม ค่าคะแนนความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) = 4.43 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.64

3. แบบสังเกตความสามารถด้านการฟัง จำนวน 1 ฉบับ กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยระดับคุณภาพ เป็น 3 ระดับ คือ 3, 2 และ 1 ค่าคะแนนความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) = 4.60 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.51

4. แบบสังเกตความสามารถด้านการพูด จำนวน 1 ฉบับ กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยระดับคุณภาพเป็น 3 ระดับ คือ 3, 2 และ 1 ค่าคะแนนความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) = 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.51

5. แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม จำนวน 1 ฉบับ กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยระดับคุณภาพเป็น 3 ระดับ คือ 3, 2 และ 1 ค่าคะแนนความสอดคล้องตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) = 4.55 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.61

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การชี้แจงข้อปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้  
1.1 ชี้แจง กฎ กติกา วิธีการปฏิบัติตน แนวทางการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม และจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม

1.2 ชี้แจงเกณฑ์การให้คะแนนและบอกถึงประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยทุกคนเข้าใจ

2. การรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สอนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.2.1 ก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดำเนินการสังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูด ตลอดจนสังเกตพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียน

2.2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง การพูด และพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 20 นาที

2.2.3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดำเนินการสังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูด ตลอดจนสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

2.3 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไปวิเคราะห์ต่อไป

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

### 4. ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ (n = 26)

| จำนวน<br>เด็ก | ผลการพัฒนาความสามารถด้านการฟัง |       |        |               |       |        |               |       |        |
|---------------|--------------------------------|-------|--------|---------------|-------|--------|---------------|-------|--------|
|               | ครั้งที่ 1                     |       |        | ครั้งที่ 2    |       |        | ครั้งที่ 3    |       |        |
|               | ( $\bar{X}$ )                  | (S.D) | ร้อยละ | ( $\bar{X}$ ) | (S.D) | ร้อยละ | ( $\bar{X}$ ) | (S.D) | ร้อยละ |
| 26            | 4.15                           | 0.48  | 46.15  | 6.42          | 0.57  | 71.37  | 8.28          | 0.42  | 92.04  |

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการฟังของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุงมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.48 คิดเป็นร้อยละ 46.15 คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการฟังของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 6.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.57 คิดเป็นร้อยละ 71.37 และคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการฟังของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 3 อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 8.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.42 คิดเป็นร้อยละ 92.04 แสดงว่า ความสามารถด้านการฟังของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงขึ้นตามลำดับซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2: ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูด ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ (n = 26)

| จำนวน<br>เด็ก | ผลการพัฒนาความสามารถด้านการพูด |       |        |               |       |        |               |       |        |
|---------------|--------------------------------|-------|--------|---------------|-------|--------|---------------|-------|--------|
|               | ครั้งที่ 1                     |       |        | ครั้งที่ 2    |       |        | ครั้งที่ 3    |       |        |
|               | ( $\bar{X}$ )                  | (S.D) | ร้อยละ | ( $\bar{X}$ ) | (S.D) | ร้อยละ | ( $\bar{X}$ ) | (S.D) | ร้อยละ |
| 26            | 4.17                           | 0.49  | 46.37  | 5.82          | 0.59  | 64.64  | 8.11          | 0.46  | 90.12  |

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการพูดของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุงมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.49 คิดเป็นร้อยละ 46.37 คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการพูดของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 5.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.59 คิดเป็นร้อยละ 64.64 และคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการพูดของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 3 อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 8.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.46 คิดเป็นร้อยละ 90.12 แสดงว่า การพัฒนาความสามารถด้านการพูด ของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงขึ้นตามลำดับซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3: ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ (n = 26)

| จำนวน<br>เด็ก | การสังเกตพฤติกรรมทางสังคม |       |        |               |       |        |               |       |        |
|---------------|---------------------------|-------|--------|---------------|-------|--------|---------------|-------|--------|
|               | ครั้งที่ 1                |       |        | ครั้งที่ 2    |       |        | ครั้งที่ 3    |       |        |
|               | ( $\bar{X}$ )             | (S.D) | ร้อยละ | ( $\bar{X}$ ) | (S.D) | ร้อยละ | ( $\bar{X}$ ) | (S.D) | ร้อยละ |
| 26            | 5.23                      | 0.46  | 43.55  | 8.49          | 0.42  | 70.75  | 10.70         | 0.47  | 89.14  |

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุงมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 5.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.46 คิดเป็นร้อยละ 43.55 ผลคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคม ของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 8.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.42 คิดเป็นร้อยละ 70.75 และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคม ของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 3 อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 10.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.47 คิดเป็นร้อยละ 89.14 แสดงว่า พฤติกรรมทางสังคม ของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 3

## 5. สรุปผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง การพูด และพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. หลังจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ในการทดลองครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุง มีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.48 ในการทดลองครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 6.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.57 และในการทดลองครั้งที่ 3 อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 8.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.42 ซึ่งมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. หลังจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ในการทดลองครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุง ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.49 ในการทดลองครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 5.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.59 และในการทดลองครั้งที่ 3 อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 8.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.46 ซึ่งมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. หลังจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในการทดลองครั้งที่ 1 อยู่ในระดับควรปรับปรุงมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 5.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.46 ในการทดลองครั้งที่ 2 อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 8.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.42 และในการทดลองครั้งที่ 3 อยู่ในระดับดีมากมีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 10.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เท่ากับ 0.47 ซึ่งมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

## 6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง การพูด และพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เนื่องจากหนังสือคำคล้องจองประกอบภาพและแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยผ่านการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและวิธีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมได้ทำให้เด็กปฐมวัยได้ทำการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ตลอดจนการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ประกอบด้วยสาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญที่พัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูดอย่างเป็นระบบขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ มีการทดลองเพื่อหาข้อบกพร่อง และนำมาแก้ไขให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์ ดังที่ วินัย รอดจ่าย<sup>15</sup> กล่าวว่า ลักษณะหนังสือที่ดี คือหนังสือที่เด็กอ่านแล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน มีเนื้อหาสาระตรงกับใจที่เด็กอยากอ่าน มีรูปเล่มสีสันสวยงามสะดุดตาชวนให้หยิบขึ้นมาอ่านโดยไม่ต้องบังคับไม่ว่าจะเป็นหนังสือที่ให้ความรู้หรือบันเทิง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิรยา กิตติวรกุล<sup>16</sup> ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลตำบลจิม (คือเวียงจ่า) พบว่า ทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ไพรสุวรรณ คณะพันธ์ และคณะ<sup>17</sup> ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัย โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านโนนเมืองมะทั้น อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ มีพัฒนาการดีขึ้น 2) ทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพมีเพิ่มสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พวงพิศ เรืองศิริกุล, ชวนชม เครือเขียว, และ สุมิตรา ซาตานันท์<sup>18</sup> ที่ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจอง

<sup>15</sup> วินัย รอดจ่าย, การเขียนและจัดทำหนังสือเด็กและเยาวชน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540).

<sup>16</sup> พิรยา กิตติวรกุล, "การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลตำบลจิม (คือเวียงจ่า)." วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2 (6), หน้า 89.

<sup>17</sup> ไพรสุวรรณ คณะพันธ์ และคณะ, "การพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัย โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านโนนเมืองมะทั้น อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี". การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5, 2563.

<sup>18</sup> พวงพิศ เรืองศิริกุล, ชวนชม เครือเขียว, และ สุมิตรา ซาตานันท์, "การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชุดเที่ยวไปในจังหวัดของหนู". วารสารการบริหารนิเทศและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7 (4), หน้า 43-55.

ประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชุดเที่ยวไปในจังหวัดของหนู ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดก่อนจัดกิจกรรมและหลังกิจกรรมโดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 ชุดเที่ยวไปในจังหวัดของหนู ก่อนจัดกิจกรรมได้คะแนนเฉลี่ย 14.54 คะแนน และหลังกิจกรรมได้คะแนน 23.43 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับ อารีย์ คำสังพะ<sup>19</sup> ศึกษาการส่งเสริมความเข้าใจภาษาของเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรม“เล่นกับลูกปลูกภาษา” ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจภาษาโดยผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรม “เล่นกับลูกปลูกภาษา” มีความเข้าใจทางภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการจัดประสบการณ์ดังกล่าวนั้นเปิดโอกาสให้เด็กได้อ่าน และสนทนาพูดคุยร่วมกันซึ่งทำให้เด็กจดจำและเข้าใจได้ง่าย ในขณะที่ฟังเด็กต้องใช้สมาธิจดจำประเด็นที่ได้ยินมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงสมศรีไสคำ<sup>20</sup> ได้ศึกษาผลของกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย มหาสารคาม พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/88.33 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อการพัฒนาทางภาษาด้านการพูดชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7558 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของและ สอดคล้องกับ นางลักษณ กัณปัญญา<sup>21</sup> ได้ทำการศึกษาผลการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่อง หน่วยเที่ยว สวนสะออน โดยใช้กระบวนการปฏิบัติการ ของ Kemmis และ Mc Taggart ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนานกับกิจกรรมที่ทำ แต่มีนักเรียนบางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ตอบคำถามครู และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าทำกิจกรรมรายบุคคล คือ ไม่กล้าออกมาหน้า ชั้นเรียนในชั้นการสะท้อนการดำเนินการพัฒนาในวงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่า นักเรียนเกิดความมั่นใจในการแสดงออก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพลอย สุภิษะ<sup>22</sup> ได้ศึกษาการพัฒนาและหาประสิทธิภาพแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่องในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการพัฒนาความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้นจากก่อน

<sup>19</sup> อารีย์ คำสังพะ. “การส่งเสริมความเข้าใจภาษาของเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรม“เล่นกับลูกปลูกภาษา.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 34 (1-2), 164-172.

<sup>20</sup> ดวงสมศรี ไสคำ, ผลของกิจกรรมการเล่านิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.

<sup>21</sup> นางลักษณ กัณปัญญา. การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือภาพประกอบ การเล่าเรื่อง หน่วยเที่ยวสวนสะออน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

<sup>22</sup> พลอย สุภิษะ, การพัฒนาและหาประสิทธิภาพแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่องในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2. งานวิจัยโรงเรียนบ้านบักจิ้ง. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2553.

การจัดประสบการณ์ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Simpson<sup>23</sup> พบว่าการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดประสบการณ์การเล่นแบบเล่าเรื่องซ้ำ เด็กสามารถถ่ายทอดภาษาได้ชัดเจน เนื่องจากธรรมชาติของเด็กปฐมวัยมีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ทำให้เด็กพูดแต่สิ่งที่ตนเองพอใจเท่านั้น ครูจึงต้องจัดสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ขึ้นเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเล่น หรือกระทำพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ นารินทร์ จันทวฤทธิ์<sup>24</sup> ศึกษาผลการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองพบว่า คะแนนเฉลี่ยของทักษะภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน หลังการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเป็นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยเป็นรูปแบบที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฐมวัยสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริกสัน กล่าวว่า วัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญและพร้อมเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัวหากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมตัวเด็กดีเด็กจะมองโลกในแง่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเองในทางตรงกันข้ามหากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมไม่ดีไม่เอื้อหรือส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กเด็กจะกลายเป็นคนมองโลกในแง่ร้ายไม่ไว้วางใจผู้อื่นขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การที่เด็กจะมีทัศนคติอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ทำให้เด็กรู้สึกพึงพอใจหรือไม่การตอบสนองที่ทำให้เด็กพอใจเด็กจะมีความสุขและคิดว่าโลกที่ตนอยู่น่ารื่นรมย์เช่นเดียวกันหากการตอบสนองที่ทำให้เด็กไม่พึงพอใจเด็กจะมีความสุขเด็กจะมองโลกว่าไม่น่าอยู่เป็นทุกข์โหดร้ายดังนั้นการปฏิบัติของพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูเด็กจึงสำคัญยิ่งเนื่องจากการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเข้าใจรวมทั้งพยายามตอบสนองเมื่อเด็กต้องการยอมทำให้เด็กมีความสุขและส่งผลต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองแก่เด็ก<sup>25</sup> และทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของฮาวิกเกอร์ส (Havighurst's Theory of Development) ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยเขาได้อธิบายว่าในแต่ละช่วงวัยของชีวิตนั้นมีงานประจำวันซึ่งเป็นงานที่เด็กแต่ละคนควรจะได้ทำในช่วงนั้น ๆ ซึ่งถ้าบุคคลใดไม่ประสบผลสำเร็จในงานนั้นจะมีผลต่อการสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุภาภรณ์ สงนวน<sup>26</sup> ได้เปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดการประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านกับการจัดการประสบการณ์การเล่นปกติของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2550 สรุปผลได้ดังนี้ 1) เด็กปฐมวัยหลังการจัดการประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านมีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคมมากกว่าก่อนการจัดการประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านมีคะแนน

<sup>23</sup> Simpson, T, Characteristic of Oral Language used by selected four-years old in Story Retelling. Ph.D., University of Missouri-Columbia, 1988.

<sup>24</sup> นารินทร์ จันทวฤทธิ์, การส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญะตามแนวคิดสมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

<sup>25</sup> บุตรินทร์ สิริบุญญาร. "กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย." วารสารการศึกษาปฐมวัย, 6 (3): หน้า 11.

<sup>26</sup> สุภาภรณ์ สงนวน, การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านกับการจัดการกิจกรรมแบบปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.

เฉลี่ยทักษะทางสังคมสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อริสา โสคำภา<sup>27</sup> ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นอิสระประกอบการใช้สถานการณ์จำลองผลการศึกษาพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นอิสระประกอบการใช้สถานการณ์จำลองในแต่ละช่วงสัปดาห์ก่อนและหลังการทดลองมีคะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมเท่ากับ 0.09 และ 0.75 คะแนนด้านความร่วมมือเฉลี่ยเท่ากับ 1.30 และ 0.52 คะแนนด้านการช่วยเหลือเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 และ 0.41 คะแนนด้านการแบ่งปันเฉลี่ยเท่ากับ 1.12 และ 0.25 ตามลำดับ 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นอิสระประกอบการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมทางสังคมรายด้านมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ  $P < .01$  โดยด้านความร่วมมือการช่วยเหลือด้านการแบ่งปันมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 3.38 3.48 และ 3.71 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเล่นอิสระประกอบการใช้สถานการณ์จำลองส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้นอย่างชัดเจนสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล<sup>28</sup> ได้ศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยออกทิสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือและเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยออกทิสติกก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือพบว่าเด็กปฐมวัยออกทิสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือมีทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งโดยรวมและรายด้านได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้านการแบ่งปันและการปฏิบัติตามข้อตกลงกลุ่มและพบว่าทักษะทางสังคมด้านการมีส่วนร่วมมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นมากเป็นอันดับแรกรองลงมาคือการปฏิบัติตามข้อตกลงและอันดับสุดท้ายคือด้านการแบ่งปัน และสังเกตในช่วงเวลาที่หลากหลายนั้นทำให้ครูสามารถเห็นความแตกต่างทางพฤติกรรมสังคมได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับการประเมินพัฒนาการทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยควรจะมีการประเมินอย่างน้อย 2-3 ครั้ง เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลง และเมื่อประเมินแล้วไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ผู้ประเมินควรหาวิธีการแก้ไขโดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็ก การประเมินพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมจะช่วยให้ครูเข้าใจเด็ก รู้ระดับพัฒนาการทางสังคมของเด็ก สามารถช่วยเด็กให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้เข้ากลุ่มเพื่อนได้ ซึ่งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่มั่นคงจากผลการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นสอดคล้องกับปรัชญาของ Dewey<sup>29</sup> ที่ว่า เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีจากการกระทำ (Learning by Doing) และเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง จะเห็นได้ว่าการที่เด็กได้ร่วมทำกิจกรรมกลุ่มนั้น ทำให้เด็กได้รู้จักโลก รู้จักสังคม และรู้จักชีวิตดีขึ้น จนทำให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมีทักษะทางสังคมดีขึ้น

## 7. ข้อเสนอแนะ

### 7.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ครูผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการพูด การฟัง และพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยให้

<sup>27</sup> อริสา โสคำภา. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นอิสระประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

<sup>28</sup> อัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล, ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยออกทิสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.

<sup>29</sup> Dewey, John, **Experience and education**, (New York: Macmillan Publishing Company, 1963).

ชัดเจนและนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพหรือบริบทของท้องถิ่นโดยคำนึงถึงวัยและพัฒนาการของเด็กเป็นหลักจึงจะเกิดผลดีกับเด็กมากที่สุด

2) ครูควรฝึกให้เด็กกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการพูดโดยการให้คำชมเชยหรือให้กำลังใจในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

3) ครูควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดกิจกรรม เช่น การปฏิบัติตามข้อตกลง ความอดทนการมีความรับผิดชอบการกล้าแสดงออกการเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

## 7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาถึงวิธีการจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่น เช่น ใช้นิทานจากท้องถิ่น หรือ เหตุการณ์ที่น่าสนใจ

2) ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการคิด ความมีระเบียบวินัย การแก้ปัญหา เป็นต้น

## เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561

กุลยา ตันติผลาชีวะ. **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: เบิร์นเบสบุ๊คส์, 2551

ดวงเดือน ศาสตรภัทร. **การวัดและประเมินพัฒนาการด้านการคิดของเด็กปฐมวัย**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2549

ดวงเดือน ศาสตรภัทร. **พัฒนาการทางสติปัญญาตามทฤษฎีเพียเจต์**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529

ดวงสมร ศรีใสคำ. **ผลของกิจกรรมการเล่นิทานพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการทางภาษาและการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.**

นงลักษณ์ กันปัญญา. **การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือภาพประกอบ การเล่าเรื่อง หน่วยเที่ยวสวนสะออน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.**

นารีรัตน์ จันทวฤทธิ์. **การส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนองสรภัญญะตามแนวคิดสมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.**

นิตยา ประพฤติกิจ. **คณิตศาสตร์สำหรับปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2549

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. **การจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: อักษรไทย, 2544

- บุศรินทร์ สิริปัญญาธร. “กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.” วารสารการศึกษาปฐมวัย. 6 (3). หน้า 11.
- พลอย สุภิชะ. การพัฒนาและหาประสิทธิภาพแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่องในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2. งานวิจัยโรงเรียนบ้านบักจิ้ง. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2553.
- พวงพิศ เรืองศิริกุล. ชวนชม เครือเขียว. และ สมิตรา ชาทานนท์. “การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชุดเที่ยวไปในจังหวัดของหนู”. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7 (4). หน้า 43-55.
- พีรยา กิตติวรกุล. “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลตำบลจิม (คือเวียงจ่า).” วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2 (6). หน้า 89.
- ไพโรสุวรรณ คณะพันธ์ และคณะ. “การพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัย โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์เมืองมะทั้น อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี”. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5, 2563.
- เยาวพา เดชะคุปต์. กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาบรรณการพิมพ์, 2542
- รติรส ก้อนเงิน. ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550
- วินัย รอดจ่าย. การเขียนและจัดทำหนังสือเด็กและเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ภาคการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579). ฉบับสรุป กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน กราฟฟิก, 2545
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. การจัดการศึกษาปฐมวัยในมลรัฐโอไฮโอและมลรัฐมินนิโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- สุภาภรณ์ สงนวน. การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2564)

อริสา ไสคำภา. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นทานอีสาประกอบการใช้  
สถานการณ์จำลอง. **ปริญญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 2551.

อัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล. ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยออกัสติกที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ.

**ปริญญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 2552

อารีย์ คำสังฆะ. “การส่งเสริมความเข้าใจภาษาของเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรม“เล่นกับลูกปลูก  
ภาษา.” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 34 (1-2), หน้า164-172.

อาลัย เนรานนท์. **การอบรมเลี้ยงดูเด็ก**. ลพบุรี: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2548

Dewey, John. **Experience and education**. New York: Macmillan Publishing Company, 1963

Erik Erikson. **Experience in Science for Young Children**, (New York: A Division of Litton

Educational Publishing, 1980

Simpson, T.. **Characteristic of Oral Language used by selected four-years old in Story Retelling**.

**Ph.D.**, University of Missouri-Columbia, 1988.